

PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWANIA

**W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNO-ZAWODOWYCH
w Tarnowie, ul. Piłsudskiego 19.**

1. Podstawy prawne Szkolnego Programu Wychowania wymienione są w § 4 Statutu Szkoły.
2. Treści wychowawcze i sposoby ich realizacji zawarte w Statucie Szkoły wymienione są w § 5, pkt 1 oraz w § 6, 7 i 8.

GLÓWNE CELE WYCHOWANIA

- I. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia.**
- II. Wspieranie rodziców w pracy wychowawczej.**
- III. Działania ukierunkowane na praktykę życia codziennego.**

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE PROCESU WYCHOWANIA

1. Kształtowanie kultury osobistej ucznia.
2. Budzenie wrażliwości moralnej.
3. Przygotowanie ucznia do pracy nad sobą, podjęcia odpowiedzialności i kształtowanie postaw prospołecznych.
4. Kształtowanie wrażliwości estetycznej.
5. Kształtowanie postawy patriotycznej.
6. Zachęcenie młodzieży do aktywności, twórczości i kreatywności.
7. Działania zmierzające do poprawy frekwencji.
8. Propagowanie zdrowego stylu życia.
9. Inspirowanie i przygotowanie uczniów do świadomego uczestnictwa w uroczystościach narodowych, szkolnych, religijnych, kulturalnych.
10. Rozwijanie różnych form współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym ucznia w zakresie wychowania.
11. Przygotowanie młodego człowieka do dokonywania odpowiedzialnych wyborów życiowych.
12. Zachęcenie młodzieży do aktywności, twórczości i kreatywności.
13. Działania zmierzające do poprawy frekwencji.
14. Poznanie własnego regionu i Polski – edukacja regionalna i patriotyczna.
15. Orientacja zawodowa i planowanie kariery.
16. Zwalczanie zjawiska dewastacji.
17. Samopoznanie – praca nad sobą.
18. Kształtowanie umiejętności potrzebnych do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Zadania priorytetowe szkoły w roku szkolnym 2016/2017

- ✓ Kształtowanie kultury osobistej ucznia.
- ✓ Propagowanie zdrowego stylu życia.
- ✓ Samopoznanie – praca nad sobą.
- ✓ Kształtowanie umiejętności potrzebnych do funkcjonowania we współczesnym świecie.

GLÓWNE ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY.

- I. Kształtowanie u uczniów elementarnych postaw etyczno-moralnych.
- II. Wychowanie w poczuciu odpowiedzialności i miłości ojczyzny, poszanowania dziedzictwa kulturowego Rzeczypospolitej Polskiej i regionu.
- III. Przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.
- IV. Kształtowanie środowiska wychowawczego sprzyjającego sprawowaniu opieki nad uczniami odpowiednio do potrzeb oraz możliwości szkoły.

CELE WYCHOWAWCZE SAMORZĄDU SZKOLNEGO

1. Kształtowanie u młodzieży postaw prospołecznych.
2. Przygotowanie do podjęcia odpowiedzialności w życiu dorosłym.
3. Kształtowanie wrażliwości moralnej.
4. Kształtowanie umiejętności samooceny i oceny innych.
5. Włączanie młodzieży w organizację życia szkolnego.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCY KLASOWEGO.

Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami

WYCHOWAWCA:

- 1) ustala treści i formy zajęć na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
- 2) planuje działania wychowawcze obejmujące cykl wychowania,
- 3) współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uwzględniając i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów,
- 4) indywidualizuje proces wychowania,
- 5) inspirowanie ucznia do działań zespołowych oraz udziału w konkursach, olimpiadach, rozgrywkach sportowych,
- 6) podejmuje działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej,
- 7) współpracuje z rodzicami i mediuje w konfliktach między uczniem a rodzicami,
- 8) na bieżąco współpracuje z pedagogiem szkolnym,
- 9) korzysta z pomocy instytucji opiekuńczo-wychowawczych,
- 10) organizuje spotkania klasowe z rodzicami, powiadamiając o wynikach w nauce, frekwencji i zachowaniu uczniów,
- 11) wystawia ocenę z zachowania po konsultacji z zainteresowanym samorządem klasowym i nauczycielami,
- 12) prowadzi dokumentację dotyczącą uczniów.

WYCHOWAWCA KLASY PIERWSZEJ:

- 1) obowiązany jest do podejmowania działań wymienionych w pkt. 1-12 „Powinności wychowawcy klasowego”,
- 2) przeprowadza rozpoznanie dotyczące warunków życia ucznia (np. forma ankiety, wywiadu itp.) i jego problemów,
- 3) zapoznaje uczniów z topografią budynków szkolnych,
- 4) informuje o miejscu i sposobie załatwiania formalności administracyjnych,
- 5) przedstawia Statut Szkoły, z podkreśleniem praw i obowiązków ucznia, regulaminu kar i nagród, Szkolny System Oceniania (zwłaszcza fragment dotyczący oceny z zachowania i stroju szkolnego).

- 6) zwraca szczególną uwagę rodziców i uczniów na § 35 pkt. 3 (dotyczący zakazu palenia papierosów, spożywania alkoholu oraz stosowania środków odurzających), co potwierdzone jest adekwatnym wpisem do dziennika i podpisem rodzica na zebraniu.

ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI.

Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

- 1) Prawa rodziców wyszczególnione są w § 14 i 18 Statutu Szkoły.
- 2) Wychowawca spotyka się z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze grupowo 2 razy w semestrze, a indywidualnie w zależności od potrzeb.
- 3) Wychowawca informuje o terminach dyżuru przeznaczonego na kontakty z rodzicami.
- 4) Na spotkaniu grupowym wychowawca konsultuje z rodzicami tematykę gdw.
- 5) Na pierwszym, w danym roku szkolnym zebraniu z rodzicami wychowawcy klas zapoznają (przypominają) ze Statutem Szkoły, a w szczególności z:
  - a) zasadami usprawiedliwiania nieobecności z podkreśleniem rzetelności powodów absencji,
  - b) prawami i obowiązkami ucznia,
  - c) zasadami dotyczącymi obowiązującego stroju uczniowskiego, codziennego i odświętnego.

1. KSZTAŁTOWANIE KULTURY OSOBISTEJ UCZNIĄ.

Realizacja w kontaktach osobowych.	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. Zwracanie uwagi na kulturę słowa i bycia uczniów w różnych sytuacjach życiowych.	
Realizacja na godzinie wychowawczej.	Tematyka: 1. Kultura słowa: dążenie do eliminowania wulgaryzmów z języka codziennego, dbałość o poprawną polszczyznę, ograniczenie żargonu młodzieżowego do słów nie obrażających drugiego człowieka i nie poniżających jego godności. 2. Kultura zachowania się w domu, w szkole, na ulicy, w kinie, muzeum itp., w czasie różnego typu uroczystości, koncertów, imprez sportowych, wycieczek itd. 3. Organizowanie na lekcji konkursów dotyczących w/w tematyki. 4. Ogólne zasady savoir-vivre. 5. Uwrażliwienie uczniów na konieczność dostosowania stroju do okoliczności.	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach.	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych:
	Wszystkie	<ul style="list-style-type: none"> • własny przykład • uwagi, rozmowy z uczniami • wykorzystanie dramy na gdw • promowanie dobrych zachowań uczniów • wskazywanie odpowiednich wzorów • nagradzanie dobrych zachowań (np. słownie) i ganień złych.
Termin realizacji:	Wszyscy nauczyciele i wychowawcy w toku nauczania.	
Środki realizacji:	Wykorzystanie zbiorów biblioteki szkolnej, a w szczególności „Biblioteczki Wychowawcy”, videoteki i taśmoteki.	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola wpisów dzienników szkolnych (dyrekcja szkoły) - ankiety wśród uczniów (dyrekcja, pedagog szkolny) - obserwacja (dyrekcja, wszyscy nauczyciele i katecheci) 	

2. BUDZENIE WRAŻLIWOŚCI MORALNEJ POPRZEZ PRZEKAZYWANIE HIERARCHII WARTOŚCI TAKICH JAK: DOBRO, PRAWDA, MIŁOŚĆ, SPRAWIEDLIWOŚĆ, PRZYJAŹŃ, ALTRUIZM, WSKAZYWANIE NA WZORCE, WŁASNY PRZYKŁAD.

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. Własny przykład.	
Realizacja na godzinie wychowawczej	Tematyka: <ul style="list-style-type: none"> ◆ mój stosunek do osób starszych, niepełnosprawnych, chorych, ◆ dostrzeganie dobra w procesie nauczania i wychowania, ◆ wskazywanie przykładów wzorców postaci z życia współczesnego, ◆ walka z agresją, nietolerancją, obojętnością społeczną, ◆ pogadanki, dyskusje, ankiety, ◆ uświadamianie roli wykształcenia w życiu, ◆ motywowanie do jak najlepszych wyników w nauce, ◆ dyskusja na temat współczesnych autorytetów, ankiety, ◆ pogadanki, filmy, spotkania. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne • przedmioty matematyczne, fizyczne, przyrodnicze • przedmioty zawodowe • języki obce • wychowanie fizyczne • religia 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje poświęcone dziełom literatury pięknej (wzorce, wartości) • wzmianki o sylwetkach wielkich uczonych • lekcje poświęcone etyce zawodowej • lekcje z tekstem (wzorce, wartości) • wzmianki o wielkich sportowcach, wymaganie stosowania zasady fair-play • przekazywanie spójnego systemu wartości chrześcijańskich
Termin realizacji:	Cykl nauczania	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - kanon lektur, podręczniki, filmy edukacyjno-dydaktyczne - lektura nadobowiązkowa - środki dydaktyczne do poszczególnych przedmiotów 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - hospitacje lekcji, kontrola dzienników (dyrekcja szkoły) - obserwacja uczniów (wszyscy uczący) 	

3. PRZYGOTOWANIE UCZNIĄ DO PRACY NAD SOBĄ, PODJĘCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI I KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzanie uczniom konkretnych zadań, - przyzwyczajanie do odpowiedzialności za ich wykonanie, np. obowiązki dyżurnych, przedstawiceli samorządu. 	
Realizacja na godzinie wychowawczej	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ wyjaśnienie terminu: <i>odpowiedzialność</i>. ◆ ustalenie zadań samorządu klasowego ◆ obowiązki i prawa ucznia ◆ zapoznanie z różnymi formami działalności charytatywnej, społecznej ◆ uświadamianie uczniom konieczności samodoskonalenia się. ◆ Zapoznanie ucznia z formami pracy samorządu szkolnego ◆ Uświadomienie uczniom konieczności samodzielnego i efektywnego uczenia się. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	Wszystkie	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie sytuacji wymagających współdziałania i pracy w grupie, • stosowanie metod aktywizujących, • zachęcanie do podejmowania zadań i brania za nie odpowiedzialności. • Zapoznanie uczniów z nowoczesnymi, skutecznymi metodami uczenia się.
Termin realizacji:	Cykl nauczania.	
Środki realizacji:	Dokumenty, np. Regulamin Samorządu Szkolnego, Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, Internet, książki, broszury.	
Realizacja na zajęciach pozalekcyjnych	<p>Koła zainteresowań, imprezy, wycieczki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlecenie uczniom zadań organizacyjnych, • kształtowanie nawyków poszanowania sprzętu, z którego korzystają, • dbałość o dobre imię klasy, szkoły, miasta, państwa. 	
Kto i jak monitoruje	Wychowawcy klas (obserwacja, wywiad), Dyrektorzy hospitujący lekcje.	

4. KSZTAŁCENIE WRAŻLIWOŚCI ESTETYCZNEJ.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - własny przykład, - egzekwowanie zaleceń dyrekcji szkoły odnośnie ubioru, - zwracanie uwagi na utrzymanie estetyki otoczenia. 	
Realizacja na godzinie wychowawczej	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zwracanie uwagi na praktyczną wartość piękna, ◆ „jak Cię widzą, tak Cię piszą” – zagadnienie estetyki wyglądu i ubioru, ◆ wpływ dzieł sztuki na poczucie piękna, ◆ stosowanie odpowiedniego do okoliczności ubioru, ◆ z dziejów ubioru, ◆ problem estetyki - otoczenie w jakim chciałbyś przebywać. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie • przedmioty zawodowe fryzjerskie • przedmioty humanistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zwracanie uwagi na podstawowe zasady dotyczące estetyki wyglądu i ubioru, pomocy szkolnych, pomieszczeń i otoczenia szkoły, • pomoc w kreowaniu własnego estetycznego wizerunku, • wykorzystanie treści nauczania, propagowanie różnych form kontaktu ze sztuką.
Termin realizacji:	Cykl kształcenia, wg programów nauczania.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> • środki dydaktyczne wykorzystywane w toku nauki, • udział w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, zwiedzanie galerii, muzeów, zabytków, • zbiory biblioteki szkolnej, • videoteka i taśmoteka, • czasopisma. 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - przewodniczący zespołu wychowawców klasowych, dyrekcja szkoły (kontrola dokumentacji), - przewodniczący zespołu przedmiotów humanistycznych. 	

5.KSZTAŁTOWANIE POSTAWY PATRIOTYCZNEJ.

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. Własny przykład.	
Realizacja na godzinie z wychowawcą.	Tematyka: 1. Wyjaśnienie terminu „patriotyzm dziś”. 2. Patriotyzm i życie codzienne (stosunek do symboli narodowych). 3. Bycie Polakiem i Europejczykiem. 4. Pamięć o ważnych wydarzeniach historycznych jako wyraz patriotyzmu. 5. Nie obowiązek, ale wewnętrzna potrzeba – świadome uczestnictwo w uroczystościach patriotycznych..	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne, • przedmioty matematyczne, fizyczne, przyrodnicze, zawodowe, • wychowanie fizyczne, • wok, historia, j. polski, religia. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje poświęcone dziełom literatury pięknej (wzorce patriotyzmu), • wzmianki o sylwetkach wielkich polskich uczonych patriotów, • wzmianki o medalistach olimpiad i Mistrzostw Świata, • Organizowanie wycieczek śladami sławnych Polaków do miejsc pamięci narodowej, do muzeów.
Termin realizacji:	Cykl nauczania.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - kanon lektur, podręczniki, - taśmoteka i wideoteka, - środki dydaktyczne do poszczególnych przedmiotów. 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - hospitacje lekcji, kontrola dzienników (dyrekcja szkoły) , 	

6. PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog na temat szkodliwości nałogów, - egzekwowanie zakazów dotyczących palenia papierosów i picia alkoholu. 	
Realizacja na godzinie wychowawczej	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zapoznanie uczniów z regulaminem kar i nagród, ◆ cykl pogadarek o szkodliwości palenia, picia alkoholu, zażywania narkotyków i innych form uzależnienia, ◆ lekcja poświęcona stresowi i sposobom jego zwalczania, ◆ propagowanie zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu, ◆ lekcje poświęcone zdrowiu i higienie osobistej – problem uzależnienia od komputera, ◆ higiena uczenia się, ◆ pracoholizm jako zagrożenie zdrowia psychicznego i fizycznego. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne • matematyczno-fizyczne, przyrodnicze, informatyczne, geografia • wychowanie fizyczne • przedmioty zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • kanon lektur (przykłady), zwrócenie uwagi na formy uczenia się, • wyjaśnianie od strony naukowej szkodliwości używek, • konkursy, • problem bezpiecznego korzystania z komputera, • wyjaśnienie obniżenia sprawności fizycznej spowodowanej nałogami, propagowanie aktywnego wypoczynku, • bezpieczeństwo pracy w związku z problemem nałogów.
Termin realizacji:	Cykl edukacji.	
Realizacja na zajęciach pozalekcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja wyjść na imprezy tematyczne, pokazy ekologiczne, itp. • organizacja wycieczek na łono natury, • udział w projektach profilaktycznych. 	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z fachowcami, - kontakt z organizacjami prozdrowotnymi, ekologicznymi, - wykorzystanie videoteki, - wykorzystanie „Biblioteczki Wychowawcy”, - wykorzystanie prasy młodzieżowej. 	
Kto i jak monitoruje	Dyrekcja szkoły, pedagog, uczący – kontrola dokumentacji, obserwacja, rozmowy.	

10 .ROZWIJANIE RÓŻNYCH FORM WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM LOKALNYM UCZNIĄ W ZAKRESIE WYCHOWANIA.

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: rodzic (opiekun) – wychowawca - uczeń, - Dyrekcja – rodzice (opiekunowie)
Realizacja na : 1.Zebraniach z rodzicami i w trakcie indywidualnych spotkań wychowawcy, nauczycieli z rodzicami, opiekunami praktyk. 2.Poprzez udział rodziców w wycieczkach, imprezach szkolnych, itp.	Tematyka: 1. Zaangażowanie rodziców w rozwiązywanie problemów dotyczących życia szkoły: ♦ motywowanie uczniów do systematycznej nauki., ♦ <u>odpowiedzialne</u> rozliczanie nieobecności, ♦ pomoc w zwalczaniu zjawisk patologicznych (narkotyki, nieformalne grupy, sekty), ♦ konieczność współpracy w eliminacji zjawiska palenia papierosów.
Termin realizacji:	Cykl nauczania.
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenty, np. Statut Szkoły, • ankiety, • materiały szkoleniowe, .
Kto i jak monitoruje	Dyrekcja Szkoły.

11. PRZYGOTOWANIE MŁODEGO CZŁOWIEKA DO DOKONYWANIA ODPOWIEDZIALNYCH WYBORÓW ŻYCIOWYCH.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskusja na forum klasy, - cykl pogadanek, - indywidualne rozmowy, - inscenizacja dot. określonych możliwości wyboru. 	
Realizacja na godzinie wychowawczej.	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ określenie wagi różnorodnych wyborów życiowych, ◆ czynniki kierujące wyborem (autorytety, presja mody, grupy rówieśniczej, czasopism młodzieżowych i innych środków masowego przekazu, itd.), ◆ cena ryzyka (np. brawurowa jazda, przypadkowe znajomości, itd.), ◆ uczenie się właściwych wyborów na przykładach, ◆ pogadanki we współpracy z higienistką szkolną nt. pierwszej pomocy, ◆ rozpropagowanie działalności Szkolnego Koła Krwiodawców. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne • pozostałe 	<ul style="list-style-type: none"> • kanon lektur (przykłady), • zwrócenie uwagi na skutki nieprzemyślanych wyborów siebie i innych w różnych dziedzinach życia.
Termin realizacji:	Cykl nauczania.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - czasopisma młodzieżowe, - wykorzystanie zbiorów biblioteki szkolnej, a w szczególności „Biblioteczki Wychowawczej”, videoteki i taśmoteki. 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> – kontrola wpisów dzienników szkolnych (dyrekcja szkoły), – ankiety wśród uczniów (dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawca), – obserwacja (dyrekcja, wszyscy nauczyciele i katecheci). 	

12.ZACHĘCANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNOŚCI, TWÓRCZOŚCI I KREATYWNOŚCI.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - powierzanie uczniom konkretnych zadań, - pogadanki i dyskusje na forum klasy, - zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w konkursach tematycznych, olimpiadach przedmiotowych, szkoleniach, warsztatach. 	
Realizacja na godzinie wychowawczej	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prezentacja przez uczniów różnych form zainteresowań pozaszkolnych, ◆ propagowanie współzawodnictwa w dziedzinie nauki i frekwencji (np. konkurs „Prymus szkoły”), ◆ przedstawianie tematyki konkursów, olimpiad, warsztatów, ◆ wykazanie korzyści płynących z twórczego rozwijania własnych zainteresowań, ◆ określanie zasad współzawodnictwa (fair-play), ◆ Motywowanie uczniów do udziału w pokazach i konkursach. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie przedmioty 	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie, • informowanie, • zainteresowanie osiągnięciami uczniów, • wskazywanie wzorców twórczej działalności i współzawodnictwa.
Termin realizacji:	Cykl nauczania.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - regulaminy i terminarze konkursów, olimpiad, warsztatów, - zbiory biblioteki szkolnej, - komputery, Internet. 	
Kto i jak monitoruje	- dyrekcja szkoły	

13. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAW FREKWENCJI.

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. nauczyciel – rodzic, uczeń - rodzic.	
Realizacja na godzinie z wychowawcą i na zebraniach z rodzicami.	Tematyka: <ul style="list-style-type: none"> ◆ zasady usprawiedliwiania nieobecności w szkole na podstawie Statutu Szkoły (§ 36, pkt. 6), ◆ skutki złej frekwencji dla ucznia i zespołu klasowego, ◆ zasady konkursu na klasę o najlepszej frekwencji w szkole, ◆ uświadomienie rodzicom skutków bezkrytycznego usprawiedliwiania nieobecności dzieci w szkole. ◆ Kampania na rzecz poprawy frekwencji, ◆ Włączenie uczniów w prace na rzecz poprawy frekwencji (propozycje działań). 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie • wychowawca klasy 	<ul style="list-style-type: none"> • przypomnienie uczniom o konieczności i obowiązku uzupełniania zapisu w zeszytach przedmiotowych, • zwracanie uwagi na spóźnienia i ich rodzaj, • konsultacje nauczycieli z wychowawcami klas dot. frekwencji, • ścisłe przestrzeganie „Statutu Szkoły” § 36, pkt. 6. • współpraca z pedagogiem i higienistką szkolną.
Termin realizacji:	Cały rok szkolny.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - wyciąg ze statutu szkoły, - zasady oceniania wewnątrzszkolnego, - regulaminy konkursów: „Prymus Szkoły”, klasa o najlepszej frekwencji. 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja szkoły , - komisja konkursowa. 	

14. POZNAWANIE WŁASNEGO REGIONU I POLSKI – EDUKACJA REGIONALNA I PATRIOTYCZNA

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. - powierzanie uczniom konkretnych zadań.	
Realizacja na godzinie z wychowawcą.	Tematyka: <ul style="list-style-type: none"> ◆ zabytki Tarnowa i okolic, ◆ poznamy najbliższe okolice, ◆ ciekawe miejsca regionu, ◆ ślady wydarzeń historycznych, ◆ spotkania z ciekawymi ludźmi, ◆ wielcy tarnowianie, ◆ ciekawe szlaki turystyczne w regionie, ◆ poznawanie zabytków kultury narodowej, ◆ miejsca pamięci narodowej, ◆ znajomość cech kultury regionów Polski, ◆ patriotyzm i życie codzienne. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne • przedmioty matematyczno-fizyczne, przyrodnicze • przedmioty zawodowe • religia • gzw 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje poświęcone wybranym zagadnieniom, • wzmianki np. o florze i faunie okolicy, • zaznajomienie z istniejącymi w regionie zakładami pracy, • organizacja pielgrzymek po okolicznych sanktuariach. • lekcje poświęcone rozumieniu słowa <i>patriotyzm, patriotyzm lokalny</i>.
Termin realizacji:	Cały rok szkolny.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - środki dydaktyczne do poszczególnych przedmiotów, - kanon lektur, mapy, - filmy edukacyjne, - wycieczki, pielgrzymki. 	
Kto i jak monitoruje	- hospitacja lekcji, kontrola dzienników (dyrekcja szkoły).	

Realizacja w ramach działalności SKTK	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie rajdów, wycieczek, - propagowanie działalności koła
---------------------------------------	---

15. ORIENTACJA ZAWODOWA I PLANOWANIE KARIERY.

Realizacja w kontaktach osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel. - przykłady znanych ludzi.	
Realizacja na godzinie z wychowawcą.	1. Tematyka: <ul style="list-style-type: none"> ◆ edukacja jako warunek osiągnięcia kariery ◆ planowanie własnego rozwoju zawodowego, ◆ dyskusja na temat kariery, ◆ umiejętność prezentacji własnej osoby. <p>11. Spotkania z pracownikami Urzędu Pracy, przedstawicielami zakładów pracy, uczelni.</p> <p>12. Wycieczki zawodowe</p>	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty ekonomiczne i zawodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje poświęcone etyce zawodowej i planowaniu kariery, • podkreślanie potrzeby samokształcenia, • udział w Targach Pracy, • udział w konkursach, pozaszkolnych pokazach
Termin realizacji:	Cykl nauczania.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - lektury, pisma młodzieżowe, - referaty i wykłady, - filmy edukacyjne, - prezentacje, - foldery zakładów pracy. 	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - hospitacja lekcji (dyrekcja) , - kierownik szkolenia praktycznego. 	

16. ZWALCZANIE ZJAWISKA DEWASTACJI.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dyskusje na temat zagrożenia karnego dla sprawców i pomocników. 	
Realizacja na godzinie z wychowawcą.	<p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ zapoznanie uczniów z konsekwencjami karnymi i finansowymi dla sprawców i pomocników niszczenia mienia, dóbr osobistych i intelektualnych, ◆ uświadomienie uczniom społecznego aspektu niszczenia mienia, ◆ propagowanie innych form aktywności nie powodujących dewastacji, ◆ odpowiedzialność za własne czyny i wspólne dobro, ◆ problem estetyki – otoczenie w jakim chciałbyś przebywać. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie przedmioty • zajęcia praktyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zwracanie uwagi na podstawowe zasady współżycia społecznego, • zwracanie uwagi na konieczność poszanowania cudzego mienia.
Termin realizacji:	Cały rok szkolny.	
Środki realizacji:	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami Policji, - pogadanki i dyskusje, - wykorzystanie prasy młodzieżowej, - omówienie problematyki niszczenia mienia dóbr osobistych i intelektualnych na posiedzeniu Rady Pedagogicznej (zagrożenia związane z niewłaściwym wykorzystaniu Internetu, telefonu komórkowego), - współdziałanie z rodzicami na zebraniach klasowych, - współpraca z samorządem szkolnym. 	
Kto i jak monitoruje	<p>Dyrekcja szkoły – kontrola dokumentacji, obserwacja zebrań z rodzicami, hospitacja godzin lekcji wychowawczych.</p>	

17. SAMOPOZNANIE – PRACA NAD SOBĄ.

Realizacja w kontaktach osobowych	<p>Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowy, - przeprowadzanie ankiet i ich ewaluacja. <p>Relacje: nauczyciel – rodzice – uczeń.</p>	
<p>Realizacja na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godzinie z wychowawcą, - zebraniach z rodzicami, - spotkaniach z pedagogiem i higienistką szkolną. 	<p>Tematyka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola samooceny w rozwoju osobowości. 2. Dążenie do ciągłego samodoskonalenia na różnych płaszczyznach. 3. Problem manipulacji psychicznej i sposoby obrony przed nią (np. media, czasopisma). 4. Kształtowanie postawy asertywnej. 5. „Choroby duszy” (anoreksja, bulimia, stres, lekomania). 6. Wpajanie standardów właściwego zachowania. 	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	Przedmiot	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie. 	<ul style="list-style-type: none"> • własny przykład, • uwagi, rozmowy z uczniami, • promowanie dobrych zachowań uczniów, • wskazywanie odpowiednich wzorów, • nagradzanie dobrych zachowań np. słowne i ganieńie złych.
Termin realizacji:	W całym cyklu nauczania.	
Środki realizacji:	Wykorzystanie zbiorów biblioteki szkolnej, a w szczególności „Biblioteczki wychowawcy”, videoteki i taśmoteki.	
Kto i jak monitoruje	<ul style="list-style-type: none"> - kontrola wpisów do dzienników szkolnych (dyrekcja szkoły), - ankiety wśród uczniów (dyrekcja, pedagog szkolny), - obserwacja (dyrekcja, wszyscy nauczyciele i katecheci). 	

18.KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI POTRZEBNYCH DO FUNKCJONOWANIA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

Realizacja w kontaktach Osobowych	Relacje: nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel — rozmowy — spotkania z absolwentami, — przykłady znanych ludzi, — powierzanie uczniom konkretnych zadań.	
Realizacja na godzinie wychowawczej	Tematyka: — edukacja jako warunek osiągnięcia kariery, — propagowanie wartości i asertywności, empatia, rzetelność profesjonalizm, uczciwość, — formy komunikacji interpersonalnej, — sposoby walki ze stresem, — ocena roli mediów – umiejętność selekcji informacji.	
Realizacja na poszczególnych przedmiotach	<ul style="list-style-type: none"> • przedmiot 	Możliwości działań wychowawczych
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty humanistyczne 	— rozwijanie umiejętności autoprezentacji, tworzenie wypowiedzi — tematyka lekcji ; poświęcenie roli języków obcych we współczesnym świecie wykorzystania ogólnego
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty ekonomiczne-zawodowe 	— lekcje poświęcone przedsiębiorczości, umiejętności formalnymi (poszukiwanie informacji uzupełnienie dokumentów, ankiet, itp.) — lekcje poświęcone profesjonalizmowi w pracy z klientami, — podkreśleniem roli BHP w pracy, a także w życiu codziennym
	<ul style="list-style-type: none"> • religia 	Moralny etos pracy
	<ul style="list-style-type: none"> • przedmioty matematyczno-fizyczne 	Kształcenie umiejętności logicznego myślenia, rachunkowych
	<ul style="list-style-type: none"> • wychowanie fizyczne 	— propagowanie zdrowego stylu życia, — redukcja stresu poprzez

		aktywność fizyczną
Termin realizacji		Cykl nauczania
Środki realizacji		<ul style="list-style-type: none"> ✓ lektury, poradniki, filmy, Internet, dokumenty. ✓ Środki dydaktyczne do przedmiotów, ✓ Spotkania, wykłady, prelekcje ✓ Uczestnictwo w imprezach w środowisku lokalnym itp.
Kto i jak monitoruje		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychowawcy klas ✓ Dyrektorzy obserwujący lekcje

WYKAZ KAR GROŻĄCYCH ZA NISZCZENIE MIENIA !

Czyny związane z niszczeniem mienia mogą być zakwalifikowane jako:

- 1) przestępstwo z art. 288 § 1 kodeksu karnego w przypadku spowodowania szkody o wartości powyżej 250,- zł, zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 m-cy do 5 lat,
- 2) wykroczenie:
  - a) z art. 124 § 1 kodeksu wykroczeń w przypadku spowodowania szkody o wartości poniżej 250,- zł zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 5.000,- zł. Ponadto może zostać orzeczony obowiązek zapłaty równowartości wyrządzonej szkody, albo przywrócenia do stanu poprzedniego,
  - b) z art. 141 kodeksu wykroczeń w przypadku malowania w miejscu publicznym nieprzyzwoitych napisów lub rysunków zagrożone karą ograniczenia wolności albo grzywny do 1.500,- zł.
  - c) z art. 143 § 1 kodeksu wykroczeń w przypadku spowodowania uszkodzenia urządzeń użytku publicznego, w tym np. oznaczeń ulic itp. zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 5.000,- zł. Ponadto może zostać orzeczony obowiązek zapłaty równowartości wyrządzonej szkody, albo przywrócenia do stanu poprzedniego.

Niezależnie od odpowiedzialności karnej, w tym naprawienia wyrządzonej szkody, sprawca musi się liczyć z pociągnięciem go do odpowiedzialności cywilnej przez poszkodowanego. Wiąże się to z sądową egzekucją finansowego odszkodowania za spowodowane straty z majątku sprawcy, a jeżeli jest on nieletni, z majątku jego prawnych opiekunów (rodziców).

REGULAMIN KONKURSU NA „PRYMUSA SZKOŁY”

1. Konkurs dotyczy uczniów klas zawodowych oraz liceum i technikum.
2. Przeprowadzany jest oddzielnie dla klas zawodowych i klas liceum i technikum.
3. Kryteria wyboru:
  - a) dla uczniów ZSZ wymagana jest średnia ocen minimum 4,5
  - b) dla uczniów liceum i technikum wymagana jest średnia ocen minimum 5,0.
4. Jeżeli w/w średnie uzyska większa liczba uczniów w celu wyłonienia Prymusa zastosuje się następujące kryteria:
  - a) stosunek do koleżanek i kolegów (opinia samorządu klasowego),
  - b) stosunek do obowiązków szkolnych (opinia wychowawcy),
  - c) działalność na rzecz szkoły (opinia wychowawcy),
  - d) wykazanie się zainteresowaniami (udział w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych, działalność artystyczna).
5. Skład Komisji Konkursowej:

Przewodniczący	- Dyrektor ds. wychowawczych
Członkowie	- Przewodniczący Zespołu Wychowawców Klasowych
	- Pedagog Szkolny
	- Opiekun Samorządu Szkolnego
	- Przedstawiciel Samorządu Szkolnego
6. Ogłoszenie wyników nastąpi w dniu rozdania świadectw.
7. Forma nagrody:
  - a) list pochwalny dla rodziców,
  - b) zdjęcie i wpis do kroniki szkolnej,
  - c) nagroda finansowa lub książkowa ufundowana przez Dyrektora Szkoły (zależnie od funduszy Komitetu Rodzicielskiego).

